

En el 25è. aniversari de la Coral Flor de Lis, de Montblanc

Enric **Balauder i Miró**
President de la Coral Flor de Lis

Vint-i-cinc anys de coral, dit d'aquesta manera sembla una anècdota. Sovint molts pensen que la nostra coral havia agafat la torxa de l'Orfeó Parroquial. Deu ser veritat.

La història de la coral Flor de Lis l'hem d'associar amb la de Montblanc, és un retall dels episodis que s'escriuen cada dia i que s'uneix amb els seus habitants en els nombrosos actes en què ha participat, mostrant la manera de ser d'una comunitat.

La trajectòria de l'entitat implica a cadascun dels seus membres, amb més o menys mesura, els cantaires hem viscut moments agradables, hem pres decisions que ens han emocionat, hem compartit alegries, àpats, viatges i converses, cantant, rient i plorant junts.

El recorregut vivencial de la coral ens ha fet viure d'una manera determinada, i ha fet néixer relacions i amistats personals que sense l'agrupació coral no s'haurien materialitzat.

Dins les activitats periòdiques, la coral cada any visita les dues residències geriàtriques locals per fer-hi les cantades durant els mesos de gener i maig, participa en la litúrgia de Setmana Santa i l'explosió de Pasqua, amb cantades de les Caramelles pels carrers i places de Montblanc, que són l'embrió de l'entitat.

Puntualment exercim de coral parroquial i som bressol de corals per les trobades, portem a terme el concert de la Setmana Medieval de la Llegendada de Sant Jordi, a més de les diverses actuacions a la festa. Omplim i guarnim les celebracions del nostre ajuntament quan ens ho demanen, tal com vam fer anys enrere a Vilaverd i darrerament a la Guàrdia dels Prats, també participem i organitzem, si cal, les trobades i cantades de la FCEC, a Montblanc, viatgem pel territori, fem petites intervencions en casaments i noces d'or. Sempre estem disposats a fer una cantada a qualsevol dels actes que organitzi alguna associació, com les cantades a l'ermita de Sant Joan, que han sovintejat molts anys, o al Casal Montblanquí.

Primer concert de la recent constituïda formació coral.
Església de Sant Miquel de Montblanc, 1992.

Actuació al Santuari de la Serra, amb motiu
de la sortida de la Mare de Déu (1996)

Sortint de la Cantada de Caramelles al Santuari de la Serra

Acompanyant un ofici religiós des del cor de l'església de Santa Maria de Montblanc

Per altra banda tenim un calendari d'assaigs, que s'incrementa quan es prepara algun concert de compromís, restant sempre oberts a noves ofertes, així com a la incorporació de nous cantaires.

El 25 de gener de 1992, ens trobarem una quarantena de persones interessades pel món de la música, decidides a recuperar l'antiga tradició de cantar Caramelles el dia de Pasqua, les reunions tenien lloc els dissabtes a la nit al Centre Parroquial.

Tots els que prenien part en els assajos eren persones totalment amateurs, en el món de la música, en l'actualitat el grup el forma una xifra similar, entre homes i dones, de totes les edats, oberts a noves incorporacions, la direcció de la Coral va a càrrec d'Aida Espelt i Vives. Aquesta, és l'acta fundacional de la *Coral Flor de Lis*, on intervingueren Josep-Pau Jàvega, Aida Espelt Vives, Mireia Ayats, Núria Medrano, Marc Recasens i Laura Cortés, tots ells animats per Mossèn Àngel Berguedà, aquests intervinents ja tocaven algun instrument, en l'acompanyament de la missa a Sant Miquel i juntament amb la Pepita Olivé sorgí la idea de formar un grup coral.

El primer dels concerts fou el 29 de març de 1992, en un acte d'inauguració de les obres de l'església de Sant Miquel, acompanyàrem la missa i oferírem el primer concert:

No tardis Jack, Oh dolces campanes, Noia si et vols divertir, Hi ha algú que està trucant, L'Estel de paper i El concert. El dia gran fou el 14 d'abril, llegim la crònica: «Avui hem complert el nostre primer objectiu, sortint a cantar Caramelles pels carrers de la vila.

El nostre punt de sortida ha estat el Santuari de la Mare de Déu de la Serra, a qui hem ofert les nostres primeres cançons i des d'allà ens hem encaminat per tots els carrers i places, per fer arribar els nostres cants a tothom.

Anàvem ben equipats amb dues paneres que hem omplert gràcies a la generositat del poble, en forma de queviures i diners.

El nostre repertori, format bàsicament amb les cançons que vam cantar en la primera actuació, s'ha incrementat amb un parell més: *Desperta't dormilega* i *Jorn de Pasqua*, tot i que d'aquesta última tan sols n'hem cantat una part.

Curiosament, ha coincidit amb la visita d'un esbart francès de Montblanc-Hérault, aquell poble agermanat amb Montblanc. Per tant la festa ha estat doble, cant i ball que ens ha fet gaudir de valent. Cal dir també, que des que vam començar els assajos, el nombre de

cantaires ha augmentat, ara som gairebé setanta persones de totes les edats».

El 14 de juny, la *Coral Flor de Lis*, participà per primera vegada a la Trobada de Corals de la Conca de Barberà, juntament amb la *Coral Espluguina*, les *Veus de la Terra*, de Vimbodí, i el *Cor Sant Joan*, de Lilla, que se celebrà al Casal Montblanquí, en aquesta ocasió s'estrenà la *Coral Infantil Flor de Lis*, que varen interpretar: *Oh dolces campanes* i *l'Estel de paper*, les dues cançons acompanyats per Josep-Pau Jàvega a la flauta dolça, i Laura Cortés a la flauta travessera,

El dos d'agost a les onze del matí, ens vàrem adherir a l'acte del trasllat de les restes de Mossèn Pau Queralt Gaya, participant a la missa i oferint un petit concert, finalitzàrem el primer any amb el Concert de Nadal a Sant Miquel, la Coral gran i Coral de petits i veus blanques, concretament el 27 de desembre.

Com es pot veure, vàrem començar d'una manera fulgurant, amb una munió de gent, grans i petits, tots disposats a cantar, el president i fundador, era Josep-Pau Jàvega, i la primera directora Aida Espelt Vives, a la tardor de 1995, en Jàvega deixà la presidència, per fer-se càrrec, el 22 de desembre de 1995, Josep Font.

A la primavera de 1997, Aida Espelt, abandona la coral i cedeix la direcció a Xavier Morgades, director de la *Coral Espluguina*, el qual va dirigir els dos grups.

El 2006 es féu el relleu de Xavier Morgades, aprofitant una excursió a Manresa per visitar la cova de Sant Ignasi de Loiola i el barri medieval, a la tarda en un concert de la Roda de Corals organitzat per la FCEC a Súria (Bages), va dirigir per primera vegada la Joana Cervelló.

Posteriorment el càrrec de president va quedar vacant el 20 de agost de 1998 i va recaure en Francesc Mateu, fins que el rellevà Josep Sanahuja, que ha presidit la *Coral Flor de Lis* fins el gener de 2018, quan traspassà la presidència a Enric Balauder Miró.

Els mesos de juliol-setembre de 1993, es realitzà un curs d'iniciació a la música per adults, el 29, de setembre es repartiren els diplomes i es féu la cloenda.

El primer dels viatges importants que durant aquests, 25 anys ha efectuat la coral, va ésser el deu d'octubre al Monasterio de Piedra (Aragó), ajuntant-se joves i grans, emblemàtica també va ser l'excursió

Actuació de la coral a la basílica de Santa Maria de Castelló d'Empúries.

Visita al Monasterio de Piedra (Saragossa).

Actuació a l'església parroquial de Sant Martí de Vilaverd.

a Donòstia (Guipúscoa), l'octubre de 1998 visitàrem Madrid, on fórem rebuts per Josep Gomis Martí, a la delegació de la Generalitat de Catalunya. El març de 2001 ens desplaçàrem a Vinaròs (Baix Maestrat), i no oblidem la sortida a la Val d'Aran, amb petit concert a Vielha. El febrer de 2002 a Morella (Els Ports), i a la tardor ens desplaçàrem al Molí d'olí de la Masia Salat, a les Borges Blanques (Les Garrigues), on aprofitàrem per fer un bon dinar. El 2001 agafàrem el cremallera fins a Núria (El Ripollès), i el 2003 visitàrem la Tàrraco romana, i el 2004 els cellers Torres, per cantar posteriorment a Sant Pere de Riudebitlles (L'Alt Penedès). El 2007 viatge a Navarra, concretament a Altsasu per tornar visita a la *Coral Erkundengo*, que havien vingut a Montblanc al concert de corals de la Setmana Medieval i aquest any també participaven a la Roda de Corals, férem un concert a Sallagosa (L'Alta Cerdanya).

Altres visites que han deixat bon record, són les de València, Lleida, i Andorra, totes elles s'han complimentat amb els cants d'acompanyament a una missa o oferint un concert.

No oblidem els nombrosos periples per les nostres terres per oferir concerts programats o per invitació, des d'aquell llunyà sis de gener de 1993, quan passàrem fred de valent, a l'església de l'Albi, o les nombroses vegades que hem actuat a Valls, al Teatre Principal, compartint vetllada amb el *Cor Audite*, en el seu cinquè aniversari, o al Narcís Oller, convidats per la *Coral Terpicore* o una tarda d'agost als Pallaresos, a la Granada del Penedès, a Navàs, la Trobada de les Esplugues i els múltiples trasllats a l'Espluga de Francolí, a Solivella, a la Festa de la Sagrada Família, i més de quatre cops al Pont d'Armentera, o a la Trobada de Corals de la Conca, que es va organitzar al Monestir Poblet (en el vintè aniversari de la *Coral Veu de la Terra*, a Vimbodí), a Barberà de la Conca. A l'Anoia un 27 de novembre al concert de Santa Cecília a Capellades, i un 14 de març de 2004 a les instal·lacions de TV2, per cantar-hi la Missa.

Hem actuat amb la *Coral Ariadna*, en un concert a Montblanc, a la Garriga i a la vigília de Nadal a Pira. Amb la Capella Polifònica de Santa Maria de Ripoll, amb una visita memorable, gaudint de la festa de la llana i visitant l'històric monestir i un dissabte 13 de desembre, en una freda i plujosa vesprada vàrem fer un concert de Nadal a les Piles. En un intercanvi amb el Cor *L'Aubadera*, ens varen convidar a cantar a la seva festa, la Mora Morisca, on el nostre president Josep Sanahuja en fou el pregoner. També vàrem participar en la 46ena edició de la festa de la Cançó de Muntanya, a Sarraí, sense oblidar l'anada a Badalona, on vàrem visitar la fàbrica d'Anís del Mono, les restes romanes de Bètulo i passejarem pel pantanà, naturalment també férem un concert amb l'Orfeó Badaloní, que foren els amfitrions. L'amic i rector de la parròquia de Vinaixa, mossèn Jaume Sanahuja, ens convidà a l'Ofici per beneir una nova campana. L'abril de 2014 junt amb la *Coral Unió Filharmònica* d'Amposta, i la *Coral Terra* de Reus, vàrem passar el dia plegats, descobrint el Delta de l'Ebre, finalitzant fent un extraordinari concert. I a Castelló d'Empúries (L'Alt Empordà), al Festival de Trobadors. El juliol de 2015 anem a Roquetes per acompanyar la *Coral Preludi* al Caro, on plegats fem un concert a la festa del Renaixement de Tortosa i a l'octubre a Gandesa. El 2017 marxem a Tarragona convidats per la *Coral Àncora*, a l'església del Col·legi de la Ensenyança. A l'octubre ens conviden a la Seu d'Urgell, per cantar conjuntament amb la *Coral Signum*, sense oblidar la quantitat de vegades que hem actuat a la Riba, la darrera primavera ho vàrem fer a Cambrils, entre d'altres.

En aquests anys la nostra coral també ha participat en diversos homenatges d'institucions o persones, així acabada d'instituir la coral (1992) ens varem adherir a l'acte del trasllat de les restes de Mossèn Pau Queralt, i per l'octubre un petit concert pels Amics de Montblanc al Santuari de la Serra, el desembre de 1993, varem celebrar els 40 anys de l'ordenació de Mossèn Àngel Berguedà, plebà de Montblanc, a més aprofitant els concerts de Nadal, la coral homenatjà diferents entitats del poble, com la Plebania, la Congregació de la Puríssima Sang, la Banda de Música de Montblanc, el Ball de Bastons, els Gegants del Barri de Montserrat, els Dimonis de Montblanc, els Amics de Montblanc, l'emissora Ràdio Montblanc, l'Associació de Dones Adomont, Mn. Magí Sabater, la Llar Conca de Barbera, en el seu vintè aniversari; el 16 de novembre de 2008, acomiadarem a les Germanes Clarisses del Santuari de la Serra, en el concert de Nadal, amb l'assistència del Sr. Arquebisbe de Tarragona, per celebrar la restauració de la Mare de Déu. També varem organitzar el concert de Catalunya Coral a Montblanc, dedicat a Francesc Vila, en reconeixement a la seva aportació al cant coral, on compartírem l'acomiadament de Mn. Albert Palacin. Altrament, la Coral Flor de Lis ha rebut en aquests anys reconeixements i felicitacions, el 2017, la medalla d'argent de Montblanc, per part de l'ajuntament en el nostre 25è aniversari, abans el 2002, la Congregació de la Puríssima Sang, convidà a la Coral a portar la bandera de la Congregació a la processó de divendres Sant; el set de juliol, la Federació d'Entitats Corals, en un acte al Palau de la Música, a Barcelona, en un gran concert on érem invitats, la presidenta de la FCEC Montserrat Cadevall, va dirigir unes gratificants paraules i lliurà un generós obsequi.

Les col·laboracions han estat continuades i fructíferes, deixant sempre un bon gust de boca. En del desè aniversari de la coral i posterior vint i cinquè, repetim format, a l'església de Sant Francesc, de Montblanc, organitzarem un gran concert amb la participació de tots els grups musicals de la vila: Banda de Música Mare de Déu de la Serra, Grallers de Montblanc, Orquestra de l'Escola Municipal de Música de Montblanc (EMMM) i l'*Schola Cantorum* Sant Miquel, (gregorià). El dinou de setembre de 2003, amb els amics de la Coral Espluguina a la Festa de la Santíssima Trinitat, que acabarem amb un bon dinar sota els plataners de l'ermita. El mes de desembre el concert de Nadal acompanyats per l'orquestra de la referida EMMM, concert ofert a Sant Miquel i al Pont d'Armentera; el 22 de juliol a la tarda de 2008 acompanyarem

Actuació amb motiu del desè aniversari de la coral a l'antiga església de Sant Francesc de Montblanc (2002).

Recepció per part de l'Ajuntament de Montblanc, amb motiu del 25è. aniversari de la fundació de la coral (2017)

Presentació del pastís de celebració del 25è aniversari de la coral (2017).

Des del Pla de Santa Bàrbara els components de la coral enlairaren les seves veus, contemplant la bella visió de la vila ducal. (2017)

El grup coral a les escales de la placeta de l'antiga plebania, provinents de l'actuació al Pla de Santa Bàrbara. (2017).

en el seu vintè aniversari, a la Coral Espluguina, en un concert de música negra dins la Cova de la Font Major i per Nadal, a l'església de Sant Miquel, amb el grup Fila Zero Teatre, es recitaren textos i cançons en el Poema de Nadal. Un 17 d'abril, Albert Solé Galí, ens fa protagonistes, juntament amb l'Escola Gregoriana, de la seva conferència, «El sentit de la música», a l'auditori de Caixa Tarragona, també intervinguérem en la crida feta a totes les entitats i associacions de la vila, per la Coordinadora del Dret a Decidir, el 21 de febrer de 2010, i un nou Nadal, aquest cop, amb música moderna i d'acompanyament una bateria, una guitarra, un baix i la col·laboració de la Soprano Simona Coman. Per segona vegada plegades les dues corals, *Flor de Lis* i *L'Espluguina*, interpretàrem les *Lletanies* de Mozart, amb concert Montblanc i repetició a l'Espluga de Francolí. Un altre acte montblanquí per excel·lència, fou el concert de corals amb la Coral APRODISCA, del que en guardem un gran record. Cal esmentar les col·laboració de l'amic Josep Maria Amorós (*Xolis*), i el seu fill, Sacha, en innombrables concerts.

A més de les activitats voldríem comentar algunes anècdotes de la bona companyonia i harmonia del grup, una vegada anàrem al Teatre Bartrina de Reus a veure una Sarsuela, o al Liceu de Barcelona, per assistir a la representació de la Flauta Màgica, o les excursions al Santuari de la Mare de Déu de Núria, l'aventura de pujar el cremallera per assistir a la missa que vàrem acompanyar, la passejada fins a Sant Gil, on totes les senyores posaren el cap dins l'olla; a València, visitàrem l'Oceanogràfic, la ciutat de les Arts i les Ciències, la Catedral, el Miquelet, la Llotja; Tarragona, ens passejàrem per les muralles, l'amfiteatre, amb barca i un bon dinar al restaurant les Voltes; a Cervera a veure la Passió. A Montblanc en el Carnestoltes de 2008, la coral, vestits com calia, desfilà per la rua, cantant *Clavelitos*; en una gimcana per descobrir racons de la vila, en el dia de la coral; en el quinzè aniversari dels Torraires, just els esperàvem al peu de la Torre de Sant Antoni, (encara guardem la samarreta vermella), any, en el primer assaig de gener, hem rebut la visita del patge reial. El 12 de juliol de 2014, no vàrem dubtar en participar en la cursa de relleus, hem passejat amb trenet, des de l'Espluga de Francolí a Milmanda i Vimbodí; i la volta per Besalú, on realitzàrem una memorable excursió, acabada acabar al Monestir de Casserres.

El 2018, a Montblanc, com a ciutat de la Sardana, la Coral no deixarà de participar-hi en un concert de Sardanes, en companyia de la Cobla Jove de Reus, no serà la primera vegada, el 2012 ja celebràrem un petit concert amb l'esmentada Cobla, enguany esperem que sigui més solemne. De les actuacions en tenim algunes enregistrades en CD i DVD. L'agost de 2018, la coral compta amb 37 cantors, a fi de conservar la memòria disposa d'un arxiu amb un llibre d'activitats, àlbums de fotografies, retalls de diaris i revistes.

Són més de vint-i-conc anys de portar el nom de Montblanc arreu, moltes jornades de viatges, cants, assajos i amistats. Un llarg periple que volem continuar, esperant poder-ho compartir amb molts convilatans.

Per acabar voldríem recordar a tots aquells que en aquell llunyà 25 de gener de 1992 eren amb nosaltres i ja ens han deixat, com Maria Carme Àvila, Pepita Ollé, Ramon Sanahuja, Pedro Alonso, Maria Cinta Prats, Joan Cortès, Mercè Bulló, Tomàs Cunillera, Mercè Casanovas i Antonio Chumillas. Sempre estaran en el nostre cor.